

SÄKERHET OCH RISKHANTERING

VIGU DECEMBER 2024

Baltic Sea Region
Sustainable Tourism Awards

**SUSTAINABLE
TRAVEL**
FINLAND™

Benjamin Donner
benjamin@aavameri.fi

**SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND™**

MERIMELONTAMATKAT MAAILMAN UPEIMPIIN KOHTEISIIN
Cornwall, UK | Pohjois-Wales, UK | Helgelandskysten, Norja |

Asiakkaiden Mielipiteet

It was amazing to discover the beautiful nature of the Archipelago from the seaside on the kayak. Our guide was really nice and even as beginners it was possible to advance very fast with her advice. Also autumn was perfect to go because the nature around is colourful and though even more beautiful. And it's not cold at all as you are always moving and also our guide brought a lot of extra equipment for colder temperatures (like dry suits e.g.) which w...

AAVAMERI JA KORONAVIRUS

Kaikki tietävät, että merimelontaa tekee onnelliseksi. Pandemiasta huolimatta Aavameren toiminta jatkuu, mutta otamme tilanteen vakavasti. Opastettujen melontaretkien ryhmäkoot pidetään pieninä, ja muistutamme vierailamme turvallisuusväleistä. Peruutusehtojamme olemme muuttaneet niin, että viranomaisten mahdollisista määräyksistä johtuvat peruutukset ja peruutukset jotka aiheutuvat esimerkiksi mahdollisesta matkustuskillostä ovat oikeutettuja täysimääräiseen...

[Selaa arvosteita >>](#)

Benjamin Donner
benjamin@aavameri.fi

JÄÄTURVALLISUUS, MERITURVALLISUUS,
SEIKKAILUAKTIVITEETTIEEN JOHTAMISEN RISKIENHALLINTA

Baltic Sea region
Sustainable Tourism Awards

**SUSTAINABLE
TRAVEL**
FINLAND™

Benjamin Donner
benjamin@aavameri.fi

Baltic Sea Region
Sustainable Tourism Awards

**SUSTAINABLE
TRAVEL
FINLAND™**

Benjamin Donner
benjamin@aavameri.fi

Om vad säkerhet är?

Om hurdana saker som skapar risker?

Om oss som ledare gällande säkerhet och risker

Om relationen mellan säkerhet, risker och friluftaktiviteter

Om belagt fungerande sätt att minimera risken för att incidenser sker

Om vad vi brukar göra och om vad vi istället borde göra då nåt ändå händer

Systematiskt förhindrande av olyckor

Lite juridik

...och en del myndighetskrav och dokument...

www.aavameri.fi/vigusakerhet Efter kursen: användare vigu lösen nisse

Antecknings-
material

Input /
diskussion

Mycket
kaffe

Kl 9 ->
max 15:30
Lunch 11:30

VAD ÄR SÄKERHET

VAD ÄR
SÄKERHET

No-Risk Adventures Ab

VAD ÄR
SÄKERHET

Upplevda risker

Bekräftade risker

VAD ÄR
SÄKERHET

VARFÖR KOMMER DELTAGARE MED PÅ VÅRA TURER?

VAD ÄR
SÄKERHET

SKÄL TILL DELTAGANDE...

Någon annan sköter
ansvaret / planerar

Har inte utrustning
själv

Översocial
friluftsfreak

Vill lära sig

Hitta nya skojiga
människor

No kun kaverikin
on mukana...

Behöver inte vara
rädd då erfaren leder

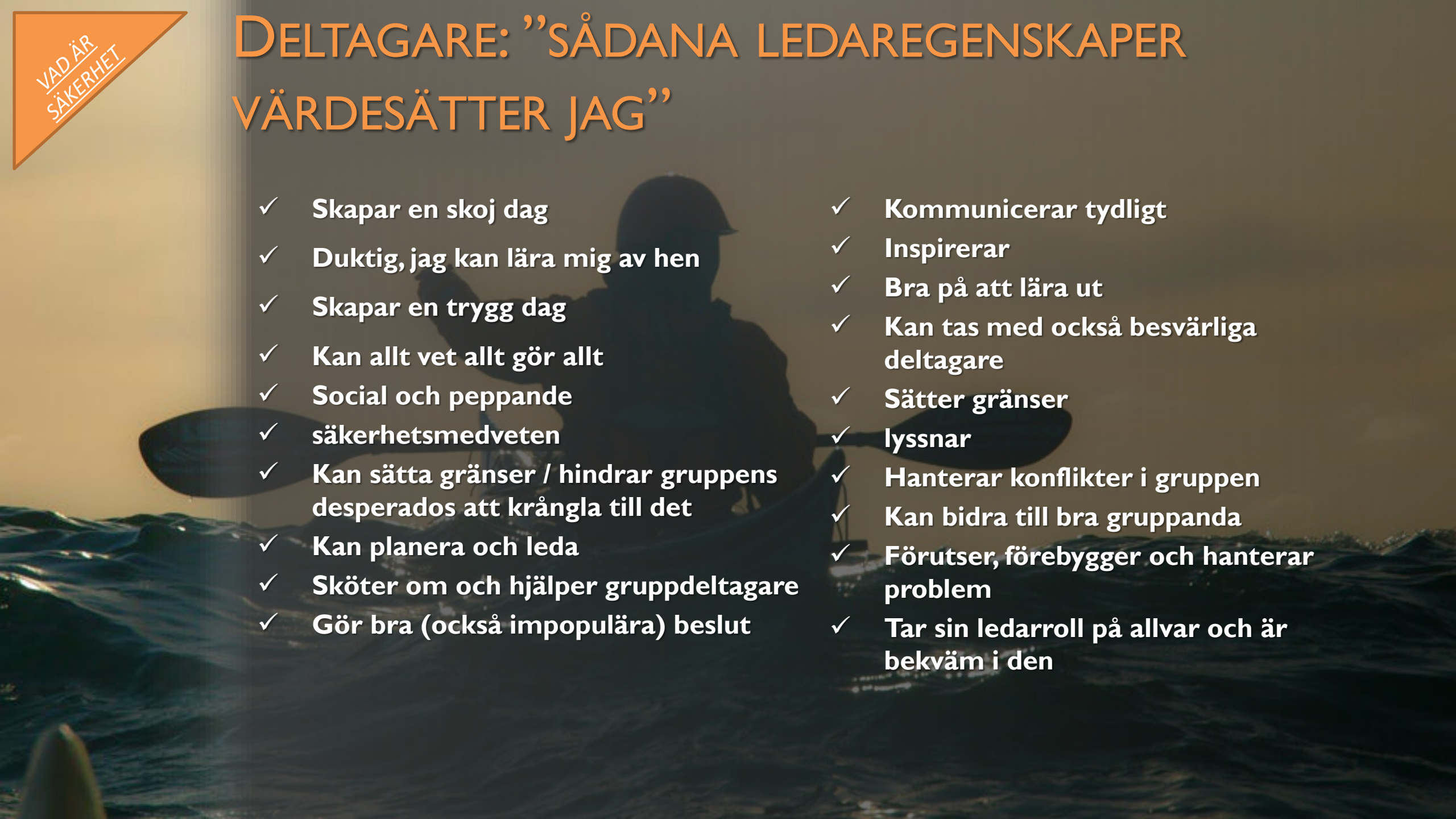
"Varken
kompisar eller
kunskap"

Hört att skoj
tur

Tycker om att
luncha i skogen

Det här gänet
är mina
kompisar

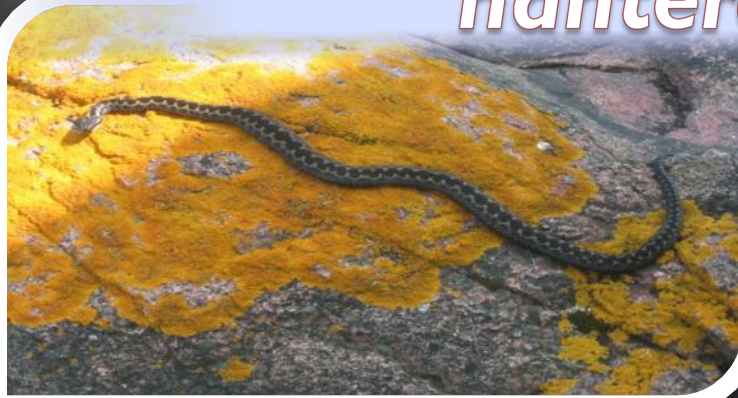
DELTAGARE: "SÅDANA LEDAREGENSKAPER VÄRDESÄTTER JAG"

-
- ✓ Skapar en skoj dag
 - ✓ Duktig, jag kan lära mig av hen
 - ✓ Skapar en trygg dag
 - ✓ Kan allt vet allt gör allt
 - ✓ Social och peppande
 - ✓ säkerhetsmedveten
 - ✓ Kan sätta gränser / hindrar gruppens desperados att krångla till det
 - ✓ Kan planera och leda
 - ✓ Sköter om och hjälper gruppdeltagare
 - ✓ Gör bra (också impopulära) beslut
 - ✓ Kommunikerar tydligt
 - ✓ Inspirerar
 - ✓ Bra på att lära ut
 - ✓ Kan tas med också besvärliga deltagare
 - ✓ Sätter gränser
 - ✓ lyssnar
 - ✓ Hanterar konflikter i gruppen
 - ✓ Kan bidra till bra gruppanda
 - ✓ Förutser, förebygger och hanterar problem
 - ✓ Tar sin ledarroll på allvar och är bekväm i den

HANTERA RISKER – ELIMINERA RISKER

*”Sysslar vi med säkra aktiviteter eller
hanterar vi riskerna?”*

VAD ÄR
SÄKERHET

VI PRATAR OM SÄKERHET

—

**MEN UTBILDAR OFTARE
OLYCKSHANTERING**

***En ledare som ha samlat på
sig mycket kunskap / färdigheter,
kan lätt innebära flerfaldigt mer risker
för gruppen än en ledare som inte har samlat
på sig kunskap / färdigheter.***

OLIKA SLAGS RISKPOTENTIAL

OMGIVNING
UTRUSTNING

DELTAGARE
LEDARE
ORGANISATION

RISKFAKTORER - AKTIVITET

Omgivning

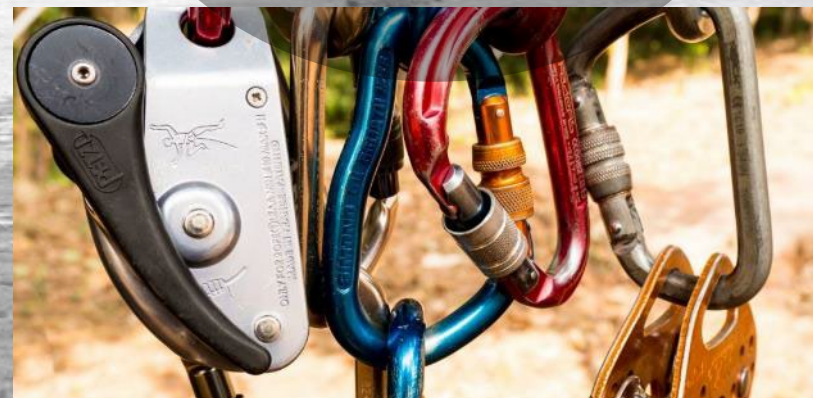
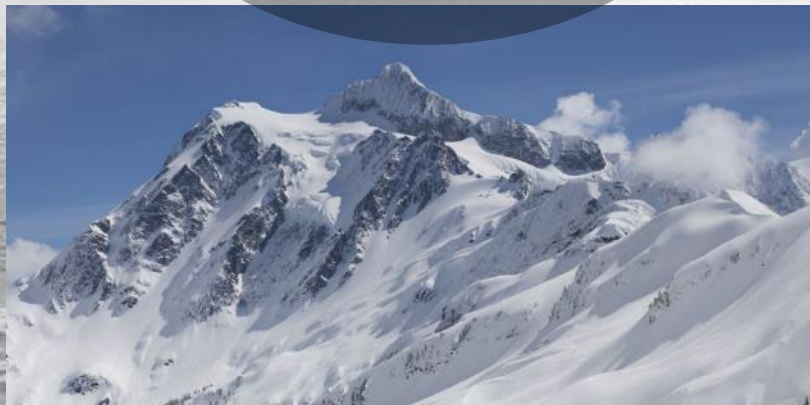
Kräver biltransport
Energi (Vind, höjd,
vågor, kyla, fart)
Mörker, dålig sikt
Halka

...

Utrustning

Brist i skyddsutrustning
Fel använd utrustning
Komplicerad utrustning
Fel utrustning

...

RISKFAKTORER – VÄXELVERKAN (Deltagare)

Deltagare

Förstår inte omgivningen /risker
Tar inte till sig information
Likgiltig / fel attityd mot sig själv /
andra / utrustning
Rädsla, osäkerhet
Fysik
Språk
...

RISKFAKTORER – VÄXELVERKAN (Ledare)

Ledare

Dålig förståelse för allt det
ovanstående
Saknad kapacitet att hjälpa / följa upp
gruppdeltagarna
Inkorrekt uppfattning av eget
kunnande / färdigheter
Förstår inte risker / tar inte dem på
allvar
Outvecklad kommunikation med
hjälpresurser
Korrigerar inte fel
Fortsätter fast osäker
Fortsätter trots ryggradskänsla

RISKFAKTORER - ORGANISTION

ORGANISATION:

Ansvarsfördelning oklar

Förhandskrav osäkra

Uppgiftsfördelning /
utrustningsfördelning oklar

Säkerhetsrutiner inte informerade

Handling vid incident oklara?

Kommunikation oklar

...

Grupp- uppgift 1

UPPGIFT 15 MIN

Tänk dig en veckas nybörjarvandring i Lappland

1. Vad ser du för risker som relaterar sig till följande:

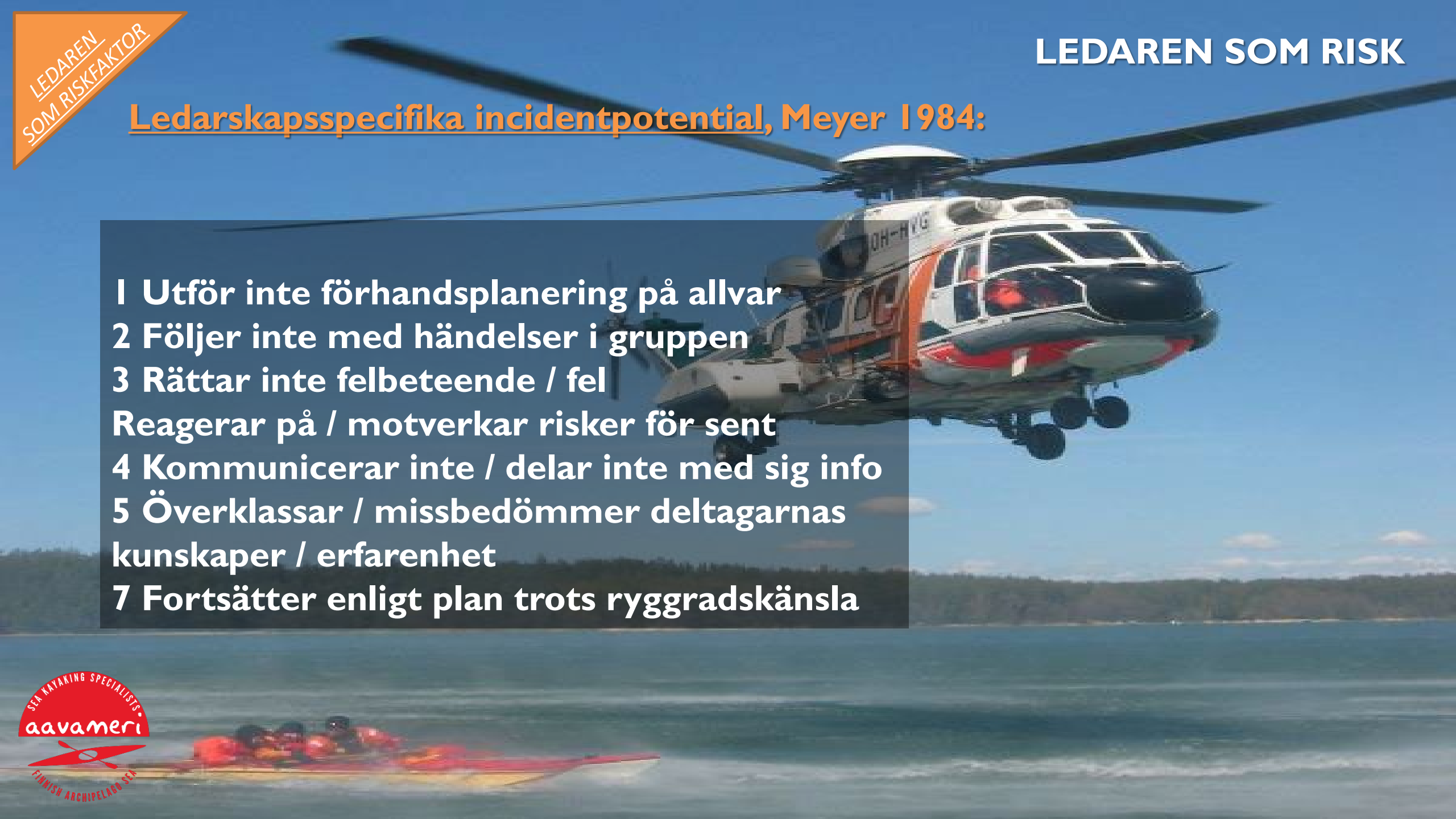
- a) Främst relaterad(e) till utrustning?
- b) Främst relaterad(e) till externa omständigheter / omgivning?
- c) Främst relaterad(e) till deltagarens handlingar?
- d) Främst relaterad(e) till ledarens handlingar/färdigheter?

2. Går alla risker du kom på att hantera, behöver någon elimineras?
Hur eliminerar du var och en?

3. Vilka risker är en nödvändig del av aktiviteten, vilka går att och bör planeras bort.

Skriv ner era tankar

Ledarskapsspecifika incidentpotential, Meyer 1984:

-
- A helicopter with the registration OH-HVG is flying over a body of water. In the foreground, a kayak with several people is visible on the water. The background shows a forested shoreline under a clear blue sky.
- 1 Utför inte förhandsplanering på allvar
 - 2 Följer inte med händelser i gruppen
 - 3 Rättar inte felbeteende / fel
 - Reagerar på / motverkar risker för sent
 - 4 Kommunikerar inte / delar inte med sig info
 - 5 Överklassar / missbedömmar deltagarnas kunskaper / erfarenhet
 - 7 Fortsätter enligt plan trots ryggradskänsla

En säker ledare:

- **Ifall erfarenhet och färdigheter saknas men självkännedomen är OK så är riskbenägenheten enormt mycket mindre än med stor erfarenhet och dålig självkännesdom!**

- ✓ *Olyckor händer på eftermiddagen / kvällen*
- ✓ *En ryggradskänsla att allt inte är OK har funnits hos ledaren en längre stund*
- ✓ *Ett händelseförlopp / en händelsekedja som kunde ha brutits tidigt*
- ✓ *Ledaren upplevs ha kommunicerat knapphändigt*

Orsaker till fel som lett till incident i lett friluftsliv

Root Causes Leading to Poor Performance or Judgment

Overload

1. Lack of Personal Capacity
 - a. Physical
 - b. Mental
2. Poor Physical or Mental Condition
 - a. Injury
 - b. Sickness
 - c. Physical Fatigue/Tiredness
 - d. Mental Fatigue/Tiredness
3. Arousal/Motivation Impaired
 - a. Drugs/alcohol
 - b. Biorhythmic
 - c. Menstrual
 - d. Bored
4. Mismatch of Skills/Experience to Task
 - a. Local knowledge
 - b. Hard skills
 - c. Soft skills
 - d. Metaskills
5. Task too large
 - a. Hours per day too great
 - b. Days without break too great
6. Traps in Work Environment
 - a. Equipment traps
 - b. Environment traps
 - c. Student traps

Poor Concentration

7. Actions without thinking
8. Forgetting

Misapplication of Skills

9. Misapplication of Skills
 - a. Hard skills
 - b. Soft skills
 - c. Metaskills

Poor Judgment

10. Poor Situational Awareness
 - a. Availability
 - b. Selective perception
 - c. Selective focus
 - d. Frequency desensitization
 - e. End of session / Going home
 - f. Transferred responsibility
 - g. Concrete information
11. Inaccurate Assessment of the Risk
 - a. Inconsistency
 - b. Failure to review
 - c. No-risk perception
 - d. Perceived as unlikely to happen
 - e. Justifying away the risk
 - f. Sunny day syndrome
 - g. Negative event feedback
 - h. Illusion of control
 - i. Wishful thinking
 - j. Risk homeostasis
12. Snap Decision Without Considering Options
 - a. Habits/rules of thumb
 - b. First impressions
13. Poor Processing of Past Experiences
 - a. No-accident errors
 - b. It must go right next time
 - c. Success/failure attribution
 - d. Rebuilding of events
 - e. Hindsight bias

Failing to Meet Judgment Responsibilities

14. Choosing to take a Higher Level of Risk than Needed
 - a. Physical comfort/ease
 - b. Mental ease
 - c. Emotion comfort/ease
 - d. Personal ego needs
 - e. Others' needs/values
 - f. Personal goals/values
 - g. Perceived goals of management
 - h. Pressured by time/conditions
 - i. Risky shift
 - j. Illusions of invulnerability
 - k. Natural risk taker
 - l. Gender and other social interactions
15. Deferring Judgment to Others
16. No Judgment Made

Misdirected Motivation/Attitude

17. Breaks Organisational Policies
18. Sabotage

NB: Items shown in green have been verified by empirical evidence while those shown in yellow are theoretical constructs only at this stage, derived from a literature review in the fields of outdoor education, industrial safety and psychology.

- ✓ Förstår sitt ansvar och tar det på allvar
- ✓ Accepterar att säkerheten är viktigare än kommunicerade målsättningar
- ✓ Tar förhandsarbetet på allvar
- ✓ Tänker aktivt framåt
- ✓ Läger värde vid både psykiskt och fysiskt välmående
- ✓ Sätter gränser, säger stopp åt både sig själv och deltagare
- ✓ Förstår sina egna och övriga ledares begränsningar
- ✓ Förstår deltagarnas horisont och begränsningar
- ✓ Är inte ute för att spela Rambo utan för att skapa en positiv och säker upplevelse för deltagarna
- ✓ CLAP: **C**ommunication – **L**ine of sight – **A**voidance – **P**lan Ahead/Position of most usefulness

ATT HANTERA RISKER

ATT
HANTERA RISKEN

Långfärdsskridskotur: Deltagare får huvudskada under skridskotur

Incidentpotentialen möts -> olycka

Är sprickbildningen "orsaken till olyckan"?

ATT BYGGA SPÄRRAR

Vass sten 1m
under ytan

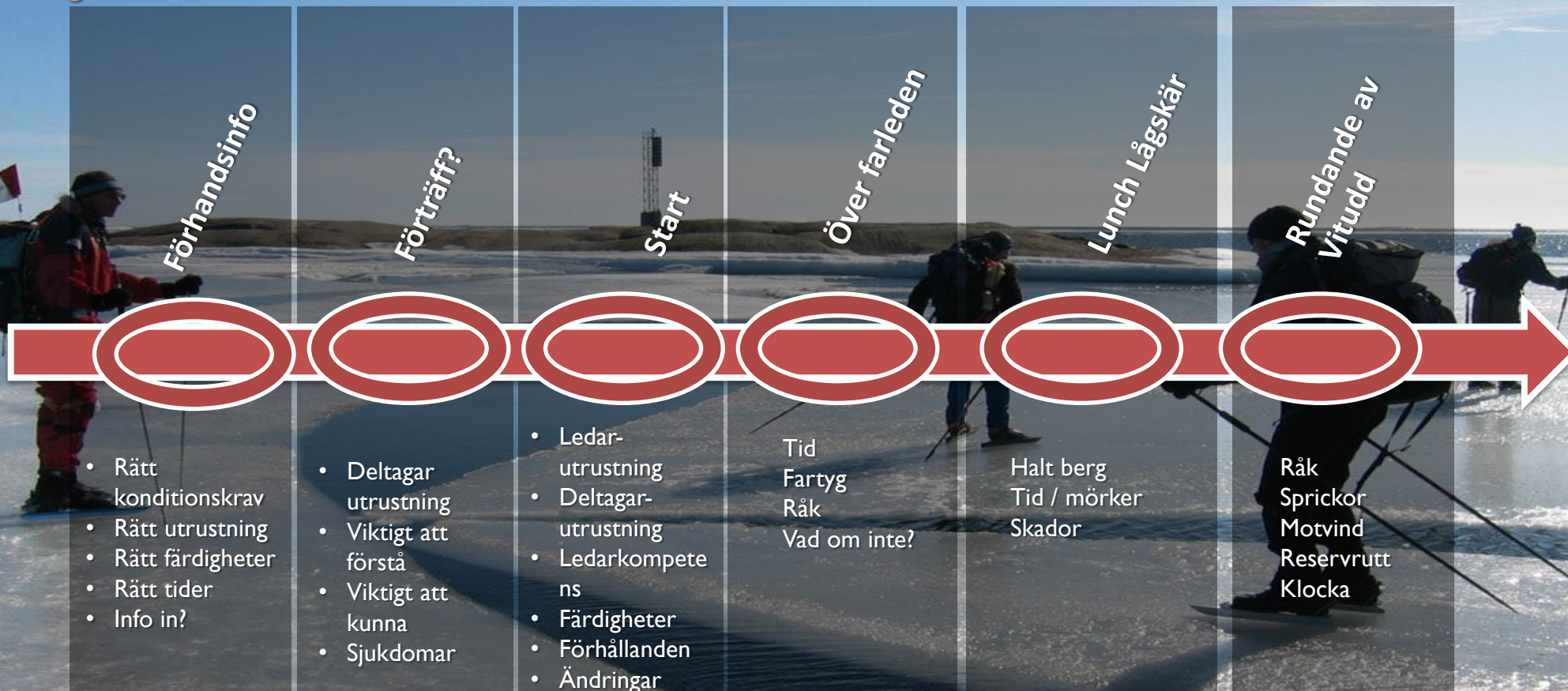

Robin märker
inte stenen /
förstår inte
faran

Ledaren har inte
kommunicerat
om faran med
stora vågor och
stenar och tar
ändå Robin dit

"PROGRAMMETS RISKSTIG"

Vad är viktigt under...

Grupp- uppgift 2

Gör en riskstig för en barngrupp 7-åringar 10st som kommer till Ovanmalm Kvarnträsk (träff vid parkeringen) för tre timmar med eld, mat och lekar med dig och din hjälpledare

UPPGIFT 15 MIN

PROGRAMMETS RISKSTIG:

1. IDENTIFIERA

2. KLASSIFICERA

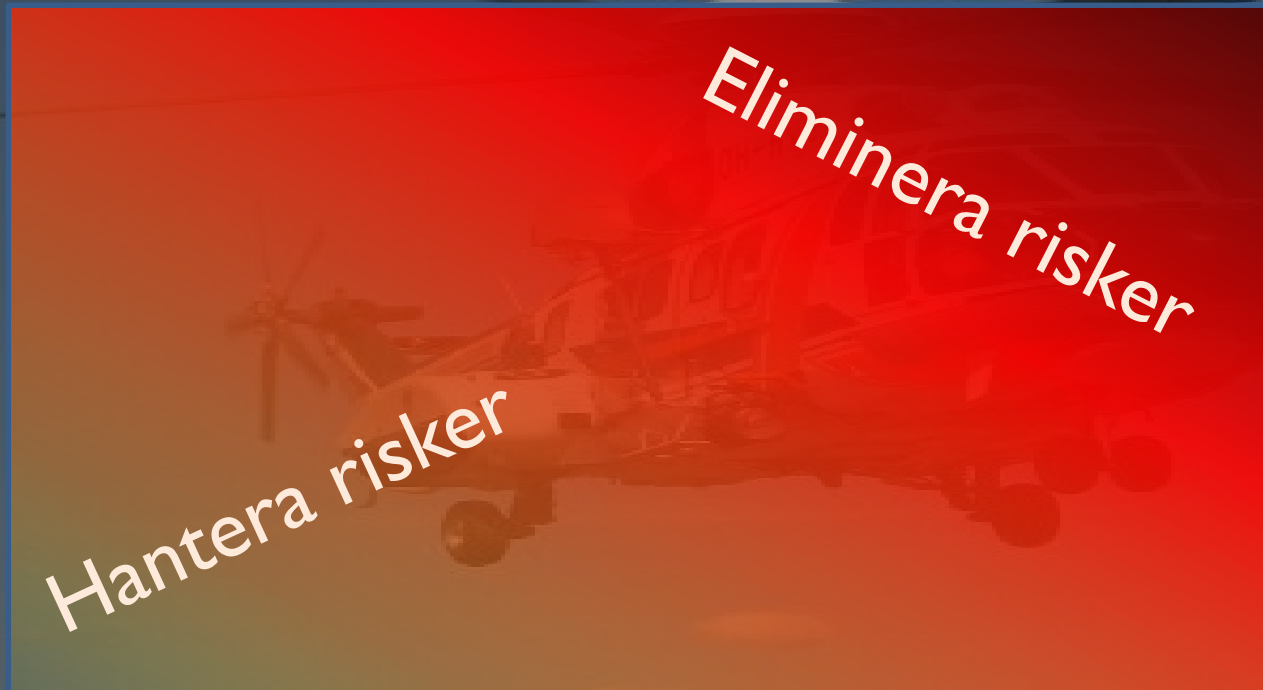
GODKÄNBARA RISKER - INTE GODKÄNBARA RISKER

3. ELIMINERA

4. PLANERA ÅTGÄRDER OM ÄNDÅ...

Allvarligt

Lindrigt

Liten sannolikhet
Individ -

Stor sannolikhet
Alla -

Sannolikhet * skadenivå

	Todennäköisyys	Vakavuus	Kerroin				
Vaara	1-3	1-3	1-9			Toimenpiteet	
Skärsår på grund av plurr	2	2	4			Plåstra om	
Nedkylning pga plurr	1	3	3			Alla torrt ombyte, hjälpas åt	

Eller bättre

	Todennäköisyys	Vakavuus	Kerroin			
Vaara	1-5	1-5	1-5	Monelleko	Esto	Toimenpide
Skärsår på grund av fall	4	4	16	16	vuxna med vid varje yxa	Plåstra om
Nedkylning pga plurr	1	3	3	3 = 9	Alla torrt ombyte	hjälpas åt

4. Risker: Identifiering, klassificering, eliminering och handling vid uppkomst och incident

Risk	Gradering av sannolikhet ifall ej hanterat	Gradering av värsta konsekvens	Riskklass	Eliminering / miskning av sannolikhet	Handling vid uppkomst / nära ögat
Trafikolyckor	5	5	25	Guiden som kör bilen ansvarar FULLSTÄNDIGT över att kajakerna är rätt packade och fastsatta. Vid användning av kajaksläpvagn används ALLTID en förren som binder ihop kajakernas förar, och alla spännremmar säkras med dubbelt halvs lag precis under låset både vid släpvagns- och taktransport. Bagage är packat så att det inte kan skada passagerare. Släpvagnens förvaringstubb hålls låst med hänglås under färden, och chauffören granskar att hänglåsen gått ordentligt i lås. Chauffören kontrollerar att belysningskopplingen till släpvagnen är ikopplad och att belysningen fungerar. Aldrig köra trött eller utan att åtgärda ovanstående.	Förhindra vidare olyckor, kalla på hjälp vid behov, situationsspecifikt arbete.
Krock med fartyg / båt	3	5	15	Alltid meddelande åt VTS Archipelago, VHF 71, telefon 020 448 65 21 för kontroll gällande inkommande och utgående fartyg på 15,3m farled, Kajakguiden ringer VTS för kontroll före gruppen samlas. ALLTID samla gruppen före farledsövergång och paddla i tät gruppering och bogersystem redo för bruk. ALLTID avgörande ENLIGT GRUPP, FÖRHÅLLANDEN och TRAFIK gällande ifall farledsöverfart görs eller om rutten längs Runsala norra sida / Kukkarokivi används Inte korsa farleden ifall: - deltagarnas förmåga och/eller vädelek gör överfarten långsammare än vad som är säkert - dålig sikt - osäkerhet kring ifall tidsfönster för passage från Kolkka udde till röd boj räcker innan nästa fartyg passerar	Vid nära-ögat-situation: - Samla gruppen utanför farled. - Varna fartyg och VTS via VHF kanal 16. Vid uppkomst: - Situationsanpassad hantering enligt guidens bedömning. - Alarm på VHF kanal 16 eller mobiltelefon 112
Gruppen hålls inte ihop /	3	4	12	- Inte ut i väder som kan vara för hårt för gruppen	- I närhet av farled: kanal 16

Grupp- uppgift 3

Systematisera **3 risker** i riskstigen som din grupp gjorde i grupparbete 2 genom en tabell som den nedanstående. Skilj på risker som behöver elimineras totalt och risker som kan hanteras trots att de inte totalt kan elimineras.

UPPGIFT 15 MIN

Risk	Gradering av sannolikhet ifall ej hanterat	Gradering av värsta konsekvens	Riskklass	Eliminering / <u>minskning</u> av sannolikhet	Handling vid uppkomst / nära ögat
(exempel) Gruppen hålls inte ihop / deltagare försvinner	3	4	12	- Inte ut i väder som kan vara för hårt för gruppen - Inte större grupp än vad ledaren säkert klarar av att hantera i rådande förhållanden - Kommunikation och undervisning om manövrering och gruppssammanhållning - alltid två <u>bogsersystem</u> med varav guiden har ett i beredskap	- I närhet av farled: kanal 16 eller VTS mycket snabbt I övrigt enligt situation

**Systematiserandet för riskhantering är noggrant
stipulerat i lag, så före vi ser vidare på det praktiskt, kollar
vi på vad juridiken bestämmer...**

MYNDIGHETSKRAV / JURIDISKA KRAV PÅ SÄKERHETSARBETET

JURIDIK

- KONSUMENTSÄKERHETSLAGEN [länk](#)
- FÖRORDNING OM UPPGIFTER SOM SKALL LÄMNAS OM KONSUMTIONSVAROR OCH KONSUMENTTJÄNSTER (613/2004) [länk](#)
- STATSRÅDETS FÖRORDNING OM SÄKERHETSDOKUMENT FÖR VISSA KONSUMENTTJÄNSTER (1110/2011) [länk](#)

TUKES ANVISNINGAR:

- FRÄMJANDE AV SÄKERHETEN I PROGRAMTJÄNSTER 2/2015 [länk](#)
- ANVISNINGAR FÖR UPPGÖRANDE AV SÄKERHETSDOKUMENT [länk](#)

KONSUMENTTJÄNST:

- GÄLLER INTE FÖRENINGAR SOM ERBJUDER TJÄNSTER ÅT MEDLEMMAR UTAN SKILD AVGIFT
- KRAVEN BEHÖVER UPPFYLLAS FÖRE MAN INLEDER FÖRSÄLJNING
- DOKUMENT OCH RISKHANTERING SKALL FINNAS FÖRE AKTIVITETEN PÅBÖRJAS

1 § LAGENS SYFTE

SYFTET MED DENNA LAG ÄR ATT

1. SÄKERSTÄLLA ATT KONSUMTIONSVAROR OCH KONSUMENTTTJÄNSTER ÄR SÄKRA,
2. FÖREBYGGA SÅDAN FARA FÖR HÄLSA OCH EGENDOM SOM FÖRORSAKAS AV KONSUMTIONSVAROR OCH KONSUMENTTTJÄNSTER,
3. NÄR FARA SOM AVSES I 2 PUNKTEN UPPSTÅR, SÄKERSTÄLLA ATT FARAN KAN UNDANRÖJAS PÅ ETT TILLRÄCKLIGT EFFEKTIVT SÄTT,
4. SÄKRA EN HÖGKLASSIG KONSUMENTSÄKERHETSTILLSYN,
5. BIDRA TILL BÄTTRE VERKSAMHETSBETINGELSER FÖR VERKSAMHETSUTÖVARE.

5 § OMSORGSPLIKT

VERKSAMHETSUTÖVARE SKA MED DEN OMSORGSFULLHET OCH YRKESSKICKLIGHET SOM FÖRHÅLLANDENA KRÄVER SÄKERSTÄLLA ATT KONSUMTIONSVARORNA ELLER KONSUMENTTTJÄNSTERNA INTE MEDFÖR FARA FÖR NÅGONS HÄLSA ELLER EGENDOM. VERKSAMHETSUTÖVAREN SKA HA TILLRÄCKLIGA OCH KORREKTA UPPGIFTER OM VARORNA OCH TJÄNSTERNA OCH SKA BEDÖMA VILKA RISKER SOM ÄR FÖRENADE MED DESSA.

7 § SÄKERHETSDOKUMENT

EN TJÄNSTELEVERANTÖR SOM TILLHANDAHÅLLER FÖLJANDE TJÄNSTER SKA UPPRÄTTA ETT SÄKERHETSDOKUMENT MED EN PLAN FÖR IDENTIFIERING AV FAROR OCH HANTERING AV RISKER SAMT FÖR INFORMATIONEN OM DESSA TILL DE PERSONER SOM MEDVERKAR VID TILLHANDAHÅLLET AV TJÄNSTEN:

6) ÄVENTYRS-, UPPLEVELSE- OCH NATURTJÄNSTER OCH ANDRA MOTSVARANDE PROGRAMTJÄNSTER, OM INTE DEN RISK SOM TJÄNSTEN ÄR FÖRENAD MED KAN BETRAKTAS SOM LITEN

8 § UNDERRÄTTELSE OM FARLIGA KONSUMTIONSVAROR ELLER KONSUMENTTJÄNSTER

OM EN VERKSAMHETSUTÖVARE FÅR KÄNNEDOM OM ELLER MED STÖD AV SIN YRKESSKICKLIGHET OCH UTIFRÅN DE UPPGIFTER SOM UTÖVAREN FÖRFOGAR ÖVER BORDE KUNNA SLUTA SIG TILL ATT EN KONSUMTIONSVARA ELLER KONSUMENTTJÄNST MEDFÖR FARA FÖR NÅGONS HÄLSA ELLER EGENDOM, SKA VERKSAMHETSUTÖVAREN OMEDELBART UNDERRÄTTA SÄKERHETS- OCH KEMIKALIEVERKET OM SAKEN. VERKSAMHETSUTÖVAREN SKA SAMTIDIGT UPPGE VILKA ÅTGÄRDER FÖR AVVÄRJANDE AV FARAN SOM VERKSAMHETSUTÖVAREN REDAN HAR VIDTAGIT MED ANLEDNING AV DEN.

9 § SKYLDIGHET ATT LÄMNA UPPGIFTER TILL KONSUMENTER

VERKSAMHETSUTÖVAREN SKA PÅ ETT KLART OCH BEGRIPLIGT SÄTT LÄMNA KONSUMENTER OCH PERSONER SOM KAN JÄMSTÄLLAS MED KONSUMENTER DE UPPGIFTER SOM DE BEHÖVER FÖR ATT KUNNA BEDÖMA DE FAROR SOM ÄR FÖRENADE MED KONSUMTIONSVAROR OCH KONSUMENTTJÄNSTER. TILLSYNSMYNDIGHETEN KAN KRÄVA ATT VERKSAMHETSUTÖVARE PÅ ETT LÄMPLIGT SÄTT FÖRSER KONSUMENTERNA MED BRUKSANVISNINGAR, INSTRUKTIONER, VARNINGAR OCH ANDRA UPPGIFTER SOM BEHÖVS FÖR ATT AVVÄRJA ELLER FÖREBYGGA FAROR SOM ÄR FÖRENADE MED EN VARA ELLER TJÄNST.

10 § FARLIGA OCH SÄKRA KONSUMTIONSVAROR OCH KONSUMENTTJÄNSTER

SOM FARLIG FÖR HÄLSAN BETRAKTAS

2) EN KONSUMENTTJÄNST SOM KAN ORSAKA SKADA, FÖRGIFTNING, SJUKDOM ELLER ANNAN RISK FÖR HÄLSAN PÅ GRUND AV ETT FEL ELLER EN BRIST I ANSLUTNING TILL DESS UTFÖRANDE, PÅ GRUND AV ETT FEL ELLER EN BRIST I KONSTRUKTIONEN ELLER SAMMANSÄTTNINGEN HOS EN VARA SOM ANVÄNDS I SAMBAND MED TJÄNSTEN ELLER PÅ GRUND AV ATT OSANNA, VILSELEDANDE ELLER BRISTFÄLLIGA UPPGIFTER LÄMNATS OM TJÄNSTEN.

FÖRHANDSINFORMATION SOM BEHÖVS FÖR FÖREBYGGANDE AV SÅDAN FARA FÖR HÄLSA ELLER EGENDOM SOM ÄR FÖRENAD MED EN KONSUMENT-TJÄNST

EN TJÄNSTELEVERANTÖR SKALL INFORMERA KONSUMENTEN PÅ FÖRHAND OM FÖLJANDE OMSTÄNDIGHETER, OM INFORMATIONEN BEHÖVS FÖR FÖREBYGGANDE AV FARA SOM EN KONSUMENTTJÄNST KAN MEDFÖRA FÖR HÄLSA ELLER EGENDOM:

1) HUR FYSISKT KRÄVANDE TJÄNSTEN ÄR SAMT EVENTUELLA KRAV PÅ OCH BEGRÄNSNINGAR I FRÅGA OM KONSUMENTENS HÄLSOTILLSTÅND OCH ANDRA PERSONLIGA EGENSKAPER NÄR DET GÄLLER DELTAGANDET I TJÄNSTEN,

2) BEHÖVLIGA FÖRBEREDELSER SOM KONSUMENTEN FÖRVÄNTAS GÖRA INFÖR TJÄNSTEN, FÖRKUNSKAPER ELLER FÄRDIGHETSNIVÅ SOM EVENTUELLT KRÄVS AV DELTAGARNA SAMT VILKA HANDLINGAR ELLER DOKUMENT UTFÄRDADE AV MYNDIGHETER SOM KRÄVS FÖR ATT KONSUMENTEN SKALL KUNNA DELTA,

3) VERKNINGAR FÖR KONSUMENTEN SOM ÄR AV BESTÅENDE NATUR ELLER SOM ÄR KOSTSAMMA OCH BESVÄRLIGA ATT ÄNDRA PÅ SENARE,

4) UTRUSTNING SOM KONSUMENTEN FÖRVÄNTAS HA MED SIG NÄR TJÄNSTEN SKALL UTFÖRAS SAMT EVENTUELLA BEGRÄNSNINGAR I ANVÄNDNINGEN AV EGEN UTRUSTNING,

5) UPPGIFT OM SÅDANA OMSTÄNDIGHETER I ANSLUTNING TILL TJÄNSTEN SOM KAN ANTAS HA BETYDELSE FÖR KONSUMENTENS HÄLSA ELLER SOM ANNARS KAN ANTAS MÄRKBART INVERKA PÅ KONSUMENTENS VILJA ATT DELTA, OM DESSA INTE ANNARS FRAMGÅR AV DEN ALLMÄNNA INFORMATIONEN OM TJÄNSTEN,

6) BEHÖVLIGA INSTRUKTIONER OM HUR MAN SKALL FÖRFARA OCH HANDLA NÄR TJÄNSTEN UTFÖRS, RELEVANT HANDELDNING I HUR MAN ANVÄNDER BEHÖVLIG PERSONLIG SKYDDSUTRUSTNING OCH FÖRFARANDET SAMT INSTRUKTIONER FÖR NÖDSITUATIONER OCH OM HUR MAN AVBRYTER VERKSAMHETEN I DEN HÄNDELSE ATT KONSUMENTEN I SAMBAND MED UTFÖRANDET AV TJÄNSTEN UPPTÄCKER ATT DEN MEDFÖR EN ALLVARLIG RISK FÖR HÄLSA ELLER EGENDOM, SAMT BEHÖVLIGA SÄKERHETSANVISNINGAR OCH INSTRUKTIONER BETRÄFFANDE OMSTÄNDIGHETER EFTER UTFÖRANDET AV TJÄNSTEN SOM EVENTUELLT BÖR BEAKTAS,

Förordning om uppgifter som skall lämnas om en tjänst 613/2004

7) I FRÅGA OM LÄMNANDET AV UPPGIFTER OM DE VAROR SOM ANVÄNDS I SAMBAND MED KONSUMENTTJÄNSTER GÄLLER I TILLÄMPLIGA DELAR VAD SOM I 4 § FÖRESKRIVS OM LÄMNANDET AV UPPGIFTER SOM BEHÖVS FÖR FÖREBYGGANDE AV SÅDAN FARA FÖR HÄLSA ELLER EGENDOM SOM ÄR FÖRENAD MED EN KONSUMPTIONSVARA,

8) DEN PERSON ELLER PERSONAL SOM ANSVARAR FÖR TJÄNSTERNAS SÄKERHET.

11 § TYDLIGHET OCH BEGRIPLIGHET I FRÅGA OM FÖRHANDSINFORMATION SOM SKALL LÄMNAS OM TJÄNSTEN OCH INFORMATION SOM SKALL GES VID UTFÖRANDET AV TJÄNSTEN

TJÄNSTELEVERANTÖREN SKALL, NÄR DENNA LÄMNAR SÅDAN FÖRHANDSINFORMATION SOM AVSES I 10 § OCH HANDLEDNING VID UTFÖRANDET AV TJÄNSTEN, BEAKTA BESTÄMMELSERNA I 7 OCH 8 §. TJÄNSTELEVERANTÖREN SKALL DESSUTOM TA HÄNSYN TILL KONSUMENTERNAS FÖRTROGENHET MED TJÄNSTEN I FRÅGA, DERAS FÖRMÅGA ATT TA TILL SIG INSTRUKTIONER SAMT, VID BEHOV, DE BEHOV SOM SPECIFIKA GRUPPER AV DELTAGARE KAN HA.

UPPGIFTERNA SKALL LÄMNAS SKRIFTLIGEN, OM INTE DET AV SÄRSKILDA SKÄL ÄR MER ÄNDAMÅLSENLIGT ATT LÄMNA INFORMATIONEN I ANNAN FORM.

ALLMÄNNA KRAV:

FÖRBEREDELSE:

- Verksamhetsidkaren ansvarar för programmens säkerhet under hela utförandet (produktsäkerhetslagen, nya konsument säkerhetslagen)
- Programmet får inte medföra fara för deltagare, utomstående och egendom
- Hänsyn skall tas till rådande förhållanden (väder, miljö, terräng) och till deltagargruppen (barn, äldre personer, rörelsehindrade,...)
- Maximala antalet deltagare och krav gällande deltagarnas ålder, kondition, färdigheter med mera skall fastställas på förhand
- Det skall fastställas gränser för i hurdana förhållanden programmet / uthyrandet kan utföras och verksamhetsidkaren skall ha tydliga instruktioner för hur man skall göra om förhållandena ändras

FÖRBEREDELSE:

MARKNADSFÖRING:

- Marknadsföring, i vilken det inte ingår uppgifter som är av behovet påkallade för kundernas trygghet, är otillbörlig (konsumentskyddslagen)
- Osanna eller vilseledande uppgifter får inte förekomma
- Marknadsföringen skall ge en realistisk beskrivning av aktiviteten
- Av materialet skall framgå för vem evenemanget är avsett
- Personer på bilder skall använda den utrustning som krävs och skall vara tagna på de platser där aktiviteterna sker
- Skriftligt förhandsmaterial med information om krav på färdigheter och utrustning och annat väsentligt skall delas ut. Materialet skall ges på de språk deltagarna förstår, språkfrågor får inte rubba säkerheten.

språk - relevans - målgrupp - svårighetsgrad

FÖRBEREDELSE:

KOMPETENS HOS GUIDEN / LEDAREN:

Bör ha kompetensintyg inom branschen för att fungera som guide inom den specifika aktiviteten (grenförbund eller motsvarande)

Bör ha uppgjort eller ha varit med och uppgjort säkerhetsplanen

Bör ha tillräckliga färdigheter i första hjälp (FH-2 eller motsvarande på aktivitetens art inriktad kurs)

Säkerhetsdokument och -plan

Benjamin Donner
benjamin@aavameri.fi

Förordning om säkerhetsdokument |||0/20||

1 § UPPRÄTTANDE AV ETT SÄKERHETSDOKUMENT

ETT SÄKERHETSDOKUMENT ENLIGT 7 § I KONSUMENTSÄKERHETSLAGEN SKA UPPRÄTTAS SÅ ATT DET ÄR TILLRÄCKLIGT TÄCKANDE OCH DETALJERAT MED BEAKTANDE AV VERKSAMHETENS ART OCH OMFATTNING.

2 § INNEHÅLLET I ETT SÄKERHETSDOKUMENT

OM DET INTE AV SÄRSKILDA SKÄL ÄR ONÖDIGT MED TANKE PÅ DEN TJÄNST SOM ETT SÄKERHETSDOKUMENT AVSER, SKA AV DOKUMENTET FRAMGÅ

- 1) TJÄNSTELEVERANTÖRENS NAMN, HEMORT OCH KONTAKTUPPGIFTER,
- 2) VEM SOM SVARAR FÖR SÄKERHETSFRÅGORNA,
- 3) DE FARLIGA SITUATIONER, SOM KAN FÖRUTSES OCH EVENTUELLA KONSEKVENSER AV DEM,
- 4) ÅTGÄRDERNA FÖR ATT FÖREBYGGA FARLIGA SITUATIONER,
- 5) INSTRUKTIONERNA MED TANKE PÅ FÖRUTSEBARA OLYCKS- OCH SKADESITUATIONER SAMT FARLIGA SITUATIONER ENLIGT 3 PUNKTEN,
- 6) HUR DE SOM DELTAR I TILLHANDAHÅLLET AV TJÄNSTEN INTRODUCERATS OCH UTBILDATS I SÄKERHETSFRÅGOR SAMT EVENTUELLA KRAV PÅ KOMPETENS OCH UTBILDNING,
- 7) LOKALER, KONSTRUKTIONER, REDSKAP, RUTTER, DJUR, TYPER AV PERSONLIG SKYDDSUSTRUSTNING OCH ANDRA TILLBEHÖR SOM ANVÄNDS I SAMBAND MED TJÄNSTEN SAMT DE KRAV SOM STÄLLS PÅ DESSA OCH PÅ -SERVICEN OCH UNDERHÅLLET AV DEM,

Förordning om säkerhetsdokument III 0/2011

- 8) FÖRHÅLLANDERELATERADE BEGRÄNSNINGAR AV TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTEN,
- 9) DET STÖRSTA MÖJLIGA ANTALET KUNDER SOM UNDER OLIKA FÖRHÅLLANDEN KAN TILLHANDAHÅLLAS TJÄNSTEN PÅ ETT SÄKERT SÄTT SAMT DE KRAV SOM GÄLLER DELTAGARNAS HÄLSA, FYSISKA KONDITION, ERFARENHET, UTBILDNING OCH ANDRA MOTSVARANDE OMSTÄNDIGHETER,
- 10) ÅTGÄRDER SOM ÄR NÖDVÄNDIGA FÖR ATT TRYGGA SÄKERHETEN FÖR ANDRA PERSONER SOM BERÖRS AV TJÄNSTEN ÄN KUNDERNA,
- 11) HUR OLIKA OLYCKS- OCH SKADESITUATIONER SAMT FARLIGA SITUATIONER REGISTRERAS OCH HUR DEN INSAMLADE INFORMATIONEN UTNYTTJAS VID UTVECKLANDET AV SÄKERHETSÅTGÄRDerna,
- 12) FÖRFARANDET FÖR FULLGÖRANDE AV ANMÄLNINGSSKYLDIGHETEN ENLIGT 8 § I KONSUMENTSÄKERHETSLAGEN,
- 13) HUR DE SOM DELTAR I TILLHANDAHÅLLANDET AV TJÄNSTEN FÅR DEL AV DEN INFORMATION SOM INGÅR I PLANEN,
- 14) VILKA AV DE UPPGIFTER SOM ANGES I STATSRADETS FÖRORDNING OM UPPGIFTER SOM SKALL LÄMNAS OM KONSUMTIONSVAROR OCH KONSUMENTTJÄNSTER (613/2004) SKA LÄMNAS TILL DEM SOM DELTAR I TJÄNSTEN OCH TILL DEM SOM BERÖRS AV TJÄNSTEN OCH HUR DESSA UPPGIFTER SKA LÄMNAS.

SÄKERHETSPLAN OCH SÄKERHETSDOKUMENT

SÄKERHETSPLANERING:

- Ett **säkerhetsdokument** som planerar och beskriver företagets riskhantering skall finnas uppgjort.
- En **säkerhetsplan** skall göras upp för uthyrningen/programmet.
- Riskanalys skall vara gjord
- Förhandsuppgifter om deltagarna skall samlas in
- Deltagarnas förutsättningar (relevanta färdigheter, kondition, sjukdomar etc + kunskap) skall kartläggas
- Utrustningen skall ses över ordentligt regelbundet och en snabb säkerhetskontroll skall göras mellan varje tillfälle.

Exempel på säkerhetsdokument

[länk](#)

Exempel på säkerhetsplan för guidade
flerdagsturer i kajak

[länk](#)

Grupp- uppgift 4

TID 45 MIN ELLER ENLIGT
ÖVERENSKOMMELSE

Gör en säkerhetsplan för en aktivitet

- Använd gärna barnturen till Ovanmalm som ni redan gjort riskanalys för i gruppuppgift 3 (punkt 4 i gruppuppgiftens säkerhetsplansbotten) om ni inte har en annan aktivitet som ni gärna arbetar med!
- *Koncentrera er på:*
 - (4. Riskanalys om ny aktivitet)
 - 5. Relevant säkerhetsmässig förhandsinformation
 - 6. Utrustning,
 - 7. Övergripande aktivitetsspecifik riskhantering
 - 8. Vid olycka som kräver extern hjälp
- Fundera tillsammans och gör planen så effektiv och fungerande som möjligt

”Säkerhetsdokumentet skall vara så omfattande och detaljerad som det är ändamålsenligt i förhållande till aktiviteternas omfattning”

HÅLL SÄKERHETSDOKUMENTET UPPDATERAT

SOM HJÄLP VID UPPDATERINGEN KAN DU TILL EXEMPEL ANVÄNDA DIG AV FÖLJANDE FRÅGOR:

- VILKA OLYCKSFALL, OLYCKOR ELLER TILLBUD HAR INTRÄFFAT UNDER DET SENASTE ÅRET?
- ÄR OLYCKSBOKFÖRINGEN UPPDATERAD?
- HUR HAR SÄKERHETSSITUATIONEN FÖRÄNDRATS UNDER ÅRET?
- HUR HAR TJÄNSTEN, STÄLLEN FÖR UTFÖRANDE, UTRUSTNING ELLER PERSONAL FÖRÄNDRATS?
- HURDANA FÖRÄNDRINGAR HAR SKETT I KUNDKRETSEN ELLER VERKSAMHETSMILJÖN?
- ÄR INFORMATIONEN OM FAROR UPPDATERAD?
- VAD FÖR ÅTGÄRDER FÖR ATT AVLÄGSNA FAROR HAR GJORTS UNDER ÅRET?
- ÄR DE ANVISNINGAR, VÄGLEDNING OCH VARNINGAR SOM GES TILL KUNDERNA UPPDATERADE?
- VILKA ÄR DE VIKTIGASTE ÅTGÄRDERNA FÖR ATT FÖRBÄTTRA SÄKERHETEN UNDER DET KOMMANDE ÅRET?
- ÄR SÄKERHETSDOKUMENTET SOM HELHET UPPDATERAD?

DÅ DET HÄNDER

FRÅNVARO / TUNNELSEENDE - PRIORITERING

LEDARENS REAKTION VID TILLBUD:

- Finns det nån orsak till att inte kalla på extern hjälp?
- Om det här hände nu, vad kan fortsättningen vara?
- Vad är kritiskt, vad kan vänta?
- Fördela resurserna
- Fungerar kommunikationen

Ledare reagerar ofta med:

- Overklighetskänsla – är det här på riktigt = det här är på riktigt
- tunnelseende: hindra saker från att eskalera – översikt
- pliktkänsla att reda upp/dyka in i situationen - backa ur och ansvara för hela gruppen, ge andra uppmaning om att sköta individer

DÅ
DET HÄNDER

Ansvar:

Dig själv

Omgivningen

Gruppen

Individen

Psykiska och fysiska risker

Hurdan ledare är jag?